

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/97/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617200682
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7617200682.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: Váš dom, Váš byt, s.r.o., so sídlom v Poprade, Jarmočná 3988/30, IČO: 46759123, zastúpeného JUDr. Lenkou Bartoš Almášiovou, advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Radlinského 20, proti žalovanej: Q.. X. O., K. XX.X.XXXX, I. O. B. W. K. B., W. XXXX/XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou Bečarik & Partners, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Letná 37, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 3. decembra 2019, sp. zn. 9C/3/2017

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 3. decembra 2019, č.k. 9C/3/2017-196 tak, že určuje, že právny úkon Dohoda o vyporiadaní dedičstva vo forme osvedčenia o dedičstve zo dňa 14.9.2016, v rozsahu v ktorom dedičstvo nadobudla s podielom 1/3 v pomere k dedičstvu Mgr. X. O., rod. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XX, W. K. B., v prospech ktorej sa vzdala svojho dedičského podielu dlžníčka Q. Q., rod. Q., narodená XX.X.XXXX, bytom mesto W. K. B., XXX XX s tým, že nežiadala vyplatiť náhradu za ustupujúci spoluvlastnícky podiel, je voči žalobcovi neúčinný.

Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 3. decembra 2019, č.k. 9C/3/2017-196 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že právny úkon Dohoda o vyporiadaní dedičstva vo forme Osvedčenia o dedičstve zo dňa 14.9.2016 a ktoré nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve, podľa ktorej dedičstvo nadobudla s podielom 1/3 v pomere k dedičstvu Q.. X. O., rodená Q., K. XX.X.XXXX, bytom W. XX, W. K. B., v prospech ktorej sa vzdala dlžníčka Q. Q., Y. Q., K. XX.X.XXXX, bytom mesto W. K. B. s tým, že nežiadala vyplatiť za ustupujúci spoluvlastnícky podiel, je voči žalobcovi neúčinná. V žalobe uviedol, že dňa 14.9.2016 bolo vydané pod sp. zn. 2D/42/2016 Osvedčenie o dedičstve na základe dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva po poručiťke Q. Q. Y. O., V. O. I. XXX/XX, W. K. B., G. X.X.XXXX. Dedičmi poručiťky bola žalovaná Q.. X. O., Q. Q. a V. Q.. Osvedčenie nadobudlo účinnosť dňa 30.9.2016. Medzi aktíva patriace do dedičstva patrili práva poručiťky z prebiehajúceho sporu a možného sporu, hnutelné veci suma 966,47 € na bankovom účte a nehnuteľnosti v katastrálnom území W. K. B. U. Z.. Čistá hodnota dedičstva bola stanovená na sumu 76 435,69 €. Dcéra poručiťky Q. Q. sa vzdala svojho dedičského podielu s tým, že nežiada vyplatiť náhradu za ustupujúci spoluvlastnícky podiel. Menovaná je vo vzťahu k žalobcovi dlžníčkou. Žalobca má voči nej vymáhateľnú pohľadávku na základe platobného rozkazu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 9C/207/2013 zo dňa 24.5.2013 vo výške 1.189,44 € s príslušenstvom. Ku dňu vydania

exekučného príkazu v exekúcii na základe poverenia zo dňa 29.6.2016 vymáhaná suma bola 2.052,22 €. Žalobca vedie proti dlžníčke ďalšie konania, ktoré nie sú právoplatne ukončené a to pod sp. zn. 6C/313/2013 a 1C/343/2013. Dlžníčka tiež žaluje žalobcu v rôznych neopodstatnených žalobách, kde ak nebude mať úspech, súd ju zaviazá k plnej náhrade trov konania. Ide o konania Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 9C/27/2014, 9C/69/2015, 7C/131/2015. Predpokladom odporovateľnosti sú úkony, ktoré znižujú majetkovú podstatu dlžníka na úkor veriteľa. Žalovaná nadobudla 1/3 spoluvlastníckeho podielu dedičstva, pretože sa v jej prospech svojho spoluvlastníckeho podielu vzdala dlžníčka (jej sestra) a nežiadala vyplatiť náhradu. Úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a blízkymi osobami. Žalobca má vymáhateľnú pohľadávku priznanú vykonateľným rozhodnutím. K dlžníkovým úkonom má dôjsť v posledných troch rokoch, právny úkon dlžníčky bol urobený dňa 14.9.2016.

3. Právne vec posúdil podľa § 42a ods. 1, 2, § 42b ods. 1, 2, 4, § 116, § 34 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

4. Vychádzal z úvahy, že predpokladmi úspešného odporovania právneho úkonu dlžníka sú: a/ vymáhateľnosť svojej pohľadávky voči dlžníkovi, b/ skutočnosť, že konkrétny právny úkon dlžníka ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, c/ preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa ak žalovanému (druhej strane odporovaného právneho úkonu) musel byť úmysel dlžníka odporovaným právny úkonom ukrátiť veriteľa známy, teda že o ňom vedel alebo musel vedieť, d/ skutočnosť, že právny úkon dlžník urobil v posledných troch rokoch, t. j. troch rokoch predchádzajúcich podaniu žaloby.

5. Konštatoval, že žalobca v konaní preukázal, že má voči dlžníčke Q. Q., narodenej XX.X.XXXX vymáhateľnú pohľadávku z platobného rozkazu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 9Ro/157/2013-20 zo dňa 24.5.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 3.1.2015. Týmto platobným rozkazom bola dlžníčka žalobcu zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 1.189,44 € s 9 % ročným úrokom z omeškania od 2.5.2013 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 71,00 €. Na predmetnom rozhodnutí súdu je riadne vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť potom, čo odpor podaný proti platobnému rozkazu bol odmietnutý a rozhodnutie o odmietnutí odporu potvrdené uznesením odvolacieho súdu. Okrem uvedenej vymáhateľnej pohľadávky žalobca v čase podania žaloby mal voči menovanej dlžníčke žalovateľné pohľadávky, ktoré boli ním uplatňované v konaniach vedených pred Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1C/343/2013, 6C/313/2013 a 9C/69/2013. V konaní sp. zn. 1C/343/2013 súd právoplatne rozhodol rozsudkom zo dňa 14.6.2017 tak, že žalobe vyhovel v časti zaplatenia istiny 231,60 € s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V konaní sp. zn. 6C/313/2013 bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom tak, že žalobcovi v tomto konaní bola voči dlžníčke Q. Q. priznaná suma 250,90 € s príslušenstvom a v konaní sp. zn. 9C/69/2015 boli žalobcovi voči dlžníčke právoplatne priznané trovy konania vo výške 230,52 €.

6. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca vzhľadom na vyššie uvedené právoplatné a vykonateľné rozhodnutia Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 9Ro/157/2013, 1C/343/2013, 6C/313/2013 a 9C/69/2015, v ktorých mu boli právoplatne priznané peňažné plnenia od dlžníčky Q. Q.J., je aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Ďalšie uvedené rozhodnutia resp. konania (sp. zn. 9C/27/2014 a 7C/131/2015), na ktoré žalobca poukázal nepreukazujú existenciu vymáhateľnej pohľadávky žalobcu voči dlžníčke, keďže týmito neboli priznané žalobcovi žiadne peňažné plnenia a konania sú pritom právoplatne ukončené. Preto na tieto rozhodnutia súd pri rozhodovaní neprihliadal. Z obsahu uvedených spisov bolo zistené, že v konaní sp. zn. 9C/27/2014 uznesením zo dňa 24.2.2014 bolo čiastočne vyhovené návrhu dlžníčky na nariadenie neodkladného opatrenia, čiastočne bol jej návrh zamietnutý. O trovách konania súd nerozhodoval. Ani uznesením zo dňa 12.11.2014 v uvedenom konaní, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie zrušené žalobcovi voči dlžníčke náhrada trov konanie nebola priznaná. V konaní sp. zn. 7C/131/2015 uznesením zo dňa 2.12.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10.4.2017 bolo podanie dlžníčky žalobcu odmietnuté. O náhrade trov konania nebolo rozhodnuté.

7. Ku dňu rozhodnutia súdu v tejto veci sa uvedené pohľadávky stali vymáhateľnými, pričom pre vyhovenie odporovacej žalobe je postačujúce, ak pohľadávka žalujúceho veriteľa sa stane vymáhateľnou do skončenia konania o odporovacej žalobe. Vzhľadom k tomu súd neprihliadal na námietku žalovanej týkajúcej sa uvedených konaní, v ktorých sa pohľadávky stali vymáhateľnými po troch rokoch od právoplatného skončenia dedičského konania a to z dôvodu, že žaloba bola podaná

zo strany žalobcu v lehote troch rokoch od právoplatného rozhodnutia v dedičskom konaní a preto, že pre vyhoviecie odporovacej žalobe je postačujúce, ak pohľadávka žalujúceho veriteľa sa stane vymáhateľnou, t.j. vykonateľnou pohľadávkou v priebehu odporovacieho konania. K dedičskej dohode medzi dedičmi poručiťky Q. Q., G. X.X.XXXX došlo dňa 14.9.2016. Žaloba bola podaná na súde dňa 16.1.2017, t.j. v lehote troch rokov, od kedy došlo k právnemu úkonu dlžníka.

8. Poukázal na to, že úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa úkonom, ktorému odporuje, sa u blízkej osoby predpokladá. Dlžníčka žalobcu Q. Q., narodená XX.X.XXXX je sestrou žalovanej, t.j. blízkou osobou podľa § 116 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade platí vyvrátiteľná domnienka o úmysle ukrátiť veriteľa dlžníka. Dôkazné bremeno preto zaťažuje žalovanú stranu, ktorá môže preukázať, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Uvedené v konaní zo strany žalovanej nebolo preukázané. Naopak z vyjadrenia splnomocnenej zástupkyne žalovanej vyplýva, že žalovaná vedela o okolnostiach týkajúcich sa sporov medzi žalobcom a dlžníčkou žalobcu.

9. K ďalšiemu predpokladu úspešného odporovania právnemu úkonu, ktorým je skutočnosť, že konkrétny právny úkon dlžníka ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, súd uviedol, že k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa nemôže ísť, ak sa síce zmenší majetok dlžníka, avšak ak vlastní dlžník napriek odporovanému právnemu úkonu a ďalším svojim dlhom taký majetok, ktorý sám o sebe postačuje k tomu, aby sa z neho veriteľ uspokojil. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá teda také zmenšenie majetku dlžníka, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky veriteľa v celom rozsahu alebo aspoň sčasti.

10. V dedičskom konaní po nebohej Q. Q., zomrelej X.X.XXXX zákonnými dedičmi I. dedičskej skupiny boli jej deti Q. Q., Q. X. O. U. V. Q., čistá hodnota dedičstva predstavovala sumu 76.435,69 €. V dedičskom konaní sa dlžníčka vzdala svojho podielu v 1/3 v pomere k dedičstvu v prospech žalovanej a to bez povinnosti výplaty náhrady za jej ustupujúci podiel. Podiel dlžníčky žalobcu Q. Q. z hodnoty čistého dedičstva predstavoval vo finančnom vyjadrení sumu 25,478,56 €.

11. Žalovaná tvrdila, že Q. Q. za jej dedičský podiel vyplatila sumu 30.000,00 € ešte pred rozhodnutím o dedičstve, čo malo osvedčovať, že nedošlo k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky (keďže majetok dlžníčky postačuje na to, aby sa veci uspokojili).

Na preukázanie uvedeného tvrdenia a to, že úkonom, ktorému žalobca odporuje t.j. dohodou dedičov v dedičskom konaní po nebohej matke žalovanej a dlžníčky nedošlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku dlžníčky resp. že táto v čase úkonu mala iný majetok - sumu 30.000,00 €, z ktorej mohlo dôjsť k uspokojeniu pohľadávky žalobcu ako veriteľa, žalovaná predložila jej čestné vyhlásenie a čestné vyhlásenie dlžníčky Q. Q.. Obe v čestných vyhláseniach prehlásili, že v priebehu dedičského konania bola žalovanou dlžníčke vyplatená suma 25.000,00 €. Uvedená suma zodpovedá výške 1/3 hodnoty nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX katastrálne územie W.. Súd však poukázal na to, že predmetné tvrdenia v oboch čestných prehláseniach však neboli ničím iným podložené a teda ostali v rovine tvrdení, ktoré v konaní neboli preukázané inými dôkazmi. Zároveň konštatoval, že podľa tvrdenia žalovanej suma 25.000,00 € mala byť dlžníčke žalobcu vyplatená v priebehu dedičského konania v splátkach po 10.000,00 € resp. 5.000 €. Dedičské konanie po nebohej Q. Q., zomrelej X.X.XXXX bolo ukončené osvedčením zo dňa 14.9.2016. Podľa súdu prvej inštancie je zrejme, že za tak krátku dobu (6 mesiacov) len z príjmu žalovanej, ktorá podľa tvrdenia jej splnomocnenej zástupkyne pracuje v školstve, jej takáto suma vyplatená byť nemohla. Pokiaľ by žalovaná mala úspory bolo by nepochopiteľné prečo by sestre uvedenú sumu vyplácala v splátkach. Okrem toho úspory žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala (napr. výsluchom žalovanej ako strany sporu, výpismi z účtu). Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že zo strany žalovanej v konaní nebolo preukázané, aby odporovaným úkonom nedošlo u dlžníčky ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku, keďže nebolo z jej strany preukázané, aby skutočne vyplatila dlžníčke hodnotu jej dedičského podielu. Iný majetok dlžníčky v čase vykonania odporovaného úkonu v konaní preukázaný nebol.

12. Pri rozhodovaní tak súd vychádzal z toho, že momentom uskutočnenia napadnutého právneho úkonu dlžníčky, došlo k zmenšeniu možnosti uspokojenia pohľadávky žalobcu. V tom čase totiž príjmom dlžníčky mali byť len sociálne dávky vo výške cca 60 € mesačne, pričom už v tom čase voči dlžníčke bolo vedených viacero exekučných konaní. V exekučnom konaní vedenom na základe návrhu žalobcu ako oprávneného pritom v čase ukončenia predmetného dedičského konania bola vymožená len suma získaná predajom hnutelných vecí t.j. suma 80 €. V čase rozhodovania súdu podľa vyjadrenia

spnomocnenej zástupkyne žalovanej a zároveň dlžníčky žalobcu táto už nedisponuje sumou, ktorá jej mala byť vyplatená v dedičskom konaní, ani iným majetkom.

13. Napriek tomu súd mal za to, že do času rozhodovania súdu došlo u dlžníčky k zmene pomerov, keďže je od začiatku roka 2019 poberateľkou starobného dôchodku, z ktorého sú podľa oznámenia súdneho exekútora, ale aj Sociálnej poisťovne vykonávané zrážky na uspokojenie pohľadávky žalobcu. Ku dňu 18.7.2019 v exekučnom konaní vedenom voči dlžníčke Q. Q. na návrh žalobcu ako oprávneného bola vymožená suma celkovo 293,42 € a zrážky sú vykonávané aj naďalej vo výške po 33,86 € mesačne. Vzhľadom na výšku pohľadávky žalobcu súd tento spôsob úhrady pohľadávky žalobcu považoval za dostatočný a teda konštatoval, že ku dňu rozhodnutia v tejto veci dlžníčka má iný majetok, z ktorého je možné uspokojiť pohľadávku žalobcu.

14. V súvislosti s kvalifikovaným zmenšením majetku dlžníka odporovaným úkonom súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že Občiansky zákonník v žiadnom zo svojich ustanovení neupravuje výšku pohľadávky ktorá, ak je priznaná exekučným titulom, môže byť podkladom pre odporovateľnosť. Vymáhateľná pohľadávka žalobcu ku dňu rozhodnutia súdu bola preukázaná vo výške 1.902,46 € bez príslušenstva (1.189,44 € + 231,60 € + 250,90 € + 230,52 €), z ktorej ku dňu rozhodnutia bola už vymožená suma 293,42 € (oprávnenému bola odvedená suma 164,00 €). Pokiaľ by pre túto pohľadávku súd žalobe žalobcu vyhovel, neúmerne by tým zasiahol do práva tretej osoby (žalovanej) a to vzhľadom na neúmernosť výšky hodnoty dedičského podielu, ktorý odporovacím úkonom žalovaná nadobudla od dlžníčky žalobcu a výšky vymáhateľnej pohľadávky žalobcu vrátane príslušenstva a trov konania. Je potrebné tiež poukázať na ustanovenie § 63 ods. 2 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2.000 €, nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu; právo zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosť tým nie je dotknuté. Tiež súd uvádza ustanovenie § 61r Exekučného poriadku, podľa ktorého exekúciu možno vykonať len v rozsahu nároku uvedeného v poverení na vykonanie exekúcie a trov exekúcie; to neplatí, ak sa exekúcia vykonáva predajom hnuťelnej veci, ktorá sa nedá rozdeliť, alebo predajom nehnuteľnosti a povinný nemá dostatok iného majetku, z ktorého by bolo možné nárok uspokojiť. V súlade s týmto ustanovením exekúcia nemôže v žiadnom prípade byť vykonaná v širšom rozsahu, než vyplýva z exekučného titulu a povinnosti nahradiť trovy exekúcie. Súdny exekútor má predovšetkým exekvovať majetok, ktorý z hľadiska jeho hodnoty nie je v zrejmom nepomere k výške vymáhanej pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie. Len vtedy, ak takýto majetok nie je alebo nie je exekútorom zistený, prípadne iný majetok nestačí na uspokojenie nárokov oprávneného, možno postupovať postihnutím aj takého majetku, ktorého hodnota je v zrejmom nepomere k výške vymáhanej pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie. Z oboznámeného exekučného spisu bolo zistené, že vymoženie pohľadávky žalobcu je možné iným spôsobom a to predovšetkým vykonaním zrážok z iných príjmov dlžníčky.

15. Súd poukázal aj na skutočnosť, že v konaniach vedených tunajším súdom pod sp. zn. 9Ro/157/2013 (9C/207/2013), 1C/231/2013 a 6C/313/2013 sa jednalo o tých istých účastníkov konania, ako aj rovnaký nárok uplatnený zo strany žalobcu žalovaný, len za iné obdobie. Z konaní, kde nedošlo k odmietnutiu odporu žalovanej je pritom nepochybné, že nárok žalobcu voči žalovanej bol uplatnený dôvodne len čiastočne. V týchto konaniach bol síce žalobcovi čiastočne priznaný jeho nárok na zaplatenie peňažnej sumy voči žalovanej, v konečnom dôsledku však v týchto konaniach bola žalovaná úspešnejšou stranou sporu.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP, pričom nezistil okolnosti na rozhodnutie podľa § 257 CSP.

17. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) a CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie a určí, že predmetný právny úkon je voči nemu neúčinný.

18. Odvolateľ sa nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktorý poukázal na zmenu pomerov dlžníčky, a to, že je od začiatku roka 2019 poberateľkou starobného dôchodku, keďže nezohľadnil, že sa zmenila situácia aj vo vzťahu k vymáhateľnej pohľadávky žalobcu, keďže sa stali právoplatnými

aj ďalšie rozhodnutia súdu, v zmysle ktorých je dlžníčka povinná uhradiť peňažnú sumu žalobcovi a taktiež nezohľadnil skutočnosť, že dlžníčka vedie voči žalobcovi žalobu o určenie vlastníckeho práva, kde je predpoklad, že v konaní nebude úspešná, a tak žalobcovi vznikne nárok na ďalšiu náhradu trov konania, ktorá presiahne sumu 2.000 €. Súd teda síce uzavrel, že zrážanie zo starobného dôchodku dlžníčky vo výške 33,86 € mesačne je dostatočné, avšak nezohľadnil pohľadávky, ktoré vymáhané exekučne nie sú, nakoľko podaním návrhu na začatie exekúcie sa žalobca dostane na koniec za všetkých súčasných veriteľov, ktorých je 11 a ktorými sú banky a nebankové subjekty. Odvolateľ má za to, že do majetku v čase rozhodovania súdu sa má zahrnúť iba jedna mesačná zrážka z dôchodku splatná v čase rozhodovania súdu vo výške 33,86 € a nie budúce predpokladané zrážky z dôchodku, ktorých vymoženie sa len predpokladá. Zároveň mal žalobca za to, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci argumentáciou o výške pohľadávky vymáhateľnej v exekučnom konaní a o možnosti predaja nehnuteľností na dražbe v exekučnom konaní, nakoľko tento dôvod nie je zakotvený v žiadnom ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré určujú podmienky úspešného odporovania. Za nesprávne skutkové zistenie považuje odvolateľ aj vyjadrenie súdu, že dlžníčka je v konaniach so žalobcom ako úspešnejšia strana, pričom neprihliadol na osobu dlžníčky, ktorá žaluje žalobcu vo viacerých šikanózných konaniach o určenie vlastníckeho práva. Žalobca vyjadril názor, že splnil všetky podmienky úspešného odporovania, a preto navrhol, aby bolo jeho žalobe vyhovie.

19. Žalovaná sa k podanému odvolaniu vyjadrila písomne tak, že trvá na svojich písomných a ústnych podaniach, síce nesúhlasí s odôvodnením rozsudku vo vzťahu k tvrdeniu, že jej sestra sa úmyselne zbavila majetku za účelom ukrátenia žalobcu, avšak súhlasí so zamietnutím žaloby v celom rozsahu, a preto žiada rozsudok potvrdiť.

20. V odvolacej replike žalobca poukázal na tú skutočnosť, že dlžníčka Q. Q. zomrela, o čom sa dozvedel v jednom z konaní, ktoré bolo vedené medzi žalobcom a dlžníčkou, a preto predpoklad súdu, že veriteľ uspokojí svoju pohľadávku zrážkami z dôchodku dlžníčky sa nenaplní.

21. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

22. Neboli splnené podmienky ani pre potvrdenie rozsudku, ani pre jeho zrušenie, preto odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil podľa ust. § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

23. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 19. októbra 2021 o 10.05 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 12.10.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP.

24. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/a h/ CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

25. K jednotlivým odvolacím dôvodom uplatneným žalobcom odvolací súd uvádza nasledovné:

26. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

27. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti,

pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP .

28. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

29. Odvolací súd dospel k záveru, že bol naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

30. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, avšak zo zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávny právny záver. Súd použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

31. Predmetom konania je určenie, že právny úkon - dedičská dohoda je voči žalobcovi neúčinný.

32. Súd prvej inštancie aplikoval správne ustanovenia Občianskeho zákonníka a zároveň správne ustálil predpoklady úspešného odporovania právneho úkonu, ktorými sú: a/ vymáhateľnosť svojej pohľadávky voči dlžníkovi, b/ skutočnosť, že konkrétny právny úkon dlžníka ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, c/ preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa ak žalovanému (druhej strane odporovaného právneho úkonu) musel byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy, teda že o ňom vedel alebo musel vedieť, d/ skutočnosť, že právny úkon dlžník urobil v posledných troch rokoch, t.j. troch rokoch predchádzajúcich podaniu žaloby.

33. Súd prvej inštancie uzavrel, že žaloba bola podaná na súde v lehote troch rokov, od kedy došlo k právnemu úkonu dlžníka a zároveň dospel k záveru o existencii vymáhateľnej pohľadávky na strane žalobcu voči žalovanej, a to pohľadávky vo výške 1.189,44 € s prísl. a trovách konania vo výške 71 € vyplývajúcej z platobného rozkazu, sp. zn. 9Ro/157/2013-20 zo dňa 24.5.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 3.1.2015, ako aj pohľadávka vyplývajúca z rozhodnutia sp. zn. 1C/343/2013 zo dňa 14.6.2017 v sume 231,60 € a rozhodnutia v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/313/2013 v sume 250,90 € s prísl. a v konaní sp. zn. 9C/69/2015 v sume 230,52 €. Odvolací súd sa s uvedenými závermi plne stotožňuje.

34. Správne sú aj úvahy súdu vo vzťahu k úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa, ktorý sa pri úkone vo vzťahu k blízkej osobe predpokladá, pričom aj podľa odvolacieho súdu v danom prípade žalovaná neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie, že by ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať úmysel dlžníka, ukrátiť svojho veriteľa (naopak mala vedomosť o okolnostiach týkajúcich sa sporov medzi žalobcom a dlžníčkou žalobcu).

35. Odvolací súd považuje za správne aj závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu, či predmetný právny úkon ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu, keďže zo strany žalovanej v konaní nebolo preukázané, aby odporovaným úkonom nedošlo u dlžníčky ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku. Nebolo z jej strany preukázané, aby skutočne vyplatila dlžníčke hodnotu dedičského podielu a nebol preukázaný ani žiaden iný majetok dlžníčky v čase vykonania odporovaného úkonu. S uvedeným záverom sa odvolací súd stotožňuje, a teda v zhode so súdom prvej inštancie má za to, že predmetným úkonom došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku dlžníka, t.j. k takému, ktoré bráni uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky žalobcu.

36. Súd prvej inštancie teda dospel k správemu záveru o splnení všetkých zákonných podmienok pre úspešné odporovanie právnemu úkonu, s ktorým záverom sa odvolací súd plne stotožňuje, avšak vyvodil nesprávne dôsledky z tej skutočnosti, že dlžníčka je od začiatku roka 2019 poberateľkou starobného dôchodku a sú z jej dôchodku vykonávané zrážky vo výške 33,86 € mesačne vo vzťahu k jednej z pohľadávok žalobcu.

37. Nesprávny je záver súdu, že v čase rozhodovania existoval ďalší majetok, z ktorého môže dôjsť k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky žalobcu.

38. Ako dôvodné odvolací súd vyhodnotil námietky žalobcu, že súd síce konštatoval existenciu vymáhateľnej pohľadávky žalobcu pozostávajúcej z pohľadávky vo výške 1.189,44 € s prísl. a ďalších pohľadávok vo výške 231,60 €, 250,90 € a 230,52 €, avšak pri posudzovaní možnosti uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky zrážkami z dôchodku nebral zreteľ na to, že exekučne je vymáhaná iba jedna z týchto pohľadávok.

39. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že ostatné pohľadávky exekučne vymáhané nie sú a odvolací súd dáva za pravdu odvolateľovi, že vzhľadom na výšku dôchodku a existenciu ďalších vymáhateľných pohľadávok dlžníčky, ktoré už sú exekučne vymáhané, resp. uplatnené prostredníctvom exekúcie, predpoklad vymoženía týchto pohľadávok je len veľmi hypotetický.

40. Nemožno za správny považovať ani postup súdu, ktorý vo svojich úvahách poukázal na ust. § 63 ods. 2 Exekučného poriadku (v zmysle ktorého, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2.000 € nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý alebo prechodný pobyt), nakoľko táto skutočnosť nie je spôsobilá ovplyvniť posúdenie splnenia podmienok na úspešné domáhanie sa odporovateľnosti právneho úkonu.

41. V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že v priebehu odvolacieho konania došlo k zmene situácie, keďže dlžníčka zomrela (24.3.2020), a teda je zrejmé, že k uspokojeniu pohľadávky žalobcu zrážkami z dôchodku dlžníčky už nemôže dôjsť.

42. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa ust. § 388 CSP a žalobe vyhovel.

43. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov celého konania (pred súdom prvej inštancie, aj odvolacieho konania) voči neúspešnej žalovanej. Odvolací súd z obsahu spisu nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné aplikovať ust. § 257 CSP. Vzhľadom na uvedené odvolací súd o trovách konania rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciacíe tohto rozhodnutia.

44. Krajský súd v Košiciach rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 396 ods. 3 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).